

**UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE
ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ
BUCUREȘTI**

TEZĂ DE DOCTORAT

**CERCETĂRI PRIVIND DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI
AGROTURISMULUI EUROPEAN ÎN CONDIȚIILE EXTINDERII UNIUNII
EUROPENE**

**CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:
Prof.univ.dr. MANEA DRĂGHICI**

**DOCTORAND:
BLAJOVICI LILIANA-ELENA**

**BUCUREȘTI
2008**

CUPRINS

INTRODUCERE	1
CAPITOLUL 1	
DEZVOLTAREA COMPLEXĂ, ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ, A UNIUNII EUROPENE	3
1.1. Principalele realizări ale Uniunii Europene.....	4
1.2. Ruralitatea în Uniunea Europeană.....	10
1.3. Promovarea dezvoltării durabile.....	22
1.3.1. <i>Principiile fundamentale ale dezvoltării durabile</i>	23
1.3.2. <i>Baza activității Uniunii Europene în domeniul mediului</i>	24
1.3.3. <i>Tehnologiile de mediu, calea spre o afacere de succes</i>	25
1.3.4. <i>Provocarea schimbărilor climatice</i>	26
1.3.5. <i>Importanța naturii și a biodiversității globale</i>	27
1.4. Concluzii.....	27
CAPITOLUL 2	
INDICATORI ȘI METODE DE CERCETARE A TURISMULUI ȘI	
AGROTURISMULUI	30
2.1. Turismul – fenomen economic și social.....	30
2.2. Turismul-activitate economică cu efect multiplicator în economie.....	36
2.3. Criterii și indicatori de evaluare a potențialului turistic natural și antropic.....	46
2.3.1. <i>Evaluarea potențialului turistic natural</i>	48
2.3.2. <i>Evaluarea potențialului antropic</i>	51
2.4. Metode de analiză a activității turistice.....	56
2.4.1. <i>Indicatorii circulației turistice</i>	56
2.4.2. <i>Conținutul și modul de calcul a indicatorilor cei mai folosiți în caracterizarea circulației turistice</i>	57
2.4.3. <i>Indicatorii economici ai resurselor și ai activităților agroturistice</i>	61
2.4.4. <i>Metode de cercetare a turismului și agroturismului</i>	62
2.5. Concluzii.....	73
CAPITOLUL 3	
ANALIZA DEZVOLTĂRII TURISMULUI ȘI AGROTURISMULUI EUROPEAN	75

3.1. Resurse naturale, economice și umane antrenate în turism și agroturism.....	75
3.1.1. Resurse naturale antrenate în turism și agroturism.....	75
3.1.2. Resurse antropice în turism și agroturism.....	92
3.1.3. Potențialul turistic balnear cu referire la Cehia, Germania, Ungaria, Bulgaria.....	100
3.1.4. Potențialul turistic natural și antropic al României.....	114
3.1.4.1. Zonele turistice ale României.....	116
3.1.5. Resursele economice și umane antrenate în turism și agroturism.....	120
3.2. Concluzii.....	129

CAPITOLUL 4

IMPACTUL DEZVOLTĂRII TURISMULUI ȘI AGROTURISMULUI EUROPEAN ASUPRA DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE.....	131
4.1. Delimitări conceptuale.....	131
4.2. Impactul factorilor economici în dezvoltarea turismului.....	135
4.3. Impactul schimbărilor mediului asupra turismului.....	144
4.4. Concluzii.....	164

CAPITOLUL 5

PERSPECTIVE ALE DEZVOLTĂRII TURISMULUI ȘI AGROTURISMULUI ÎN CONDIȚIILE EXTINDERII UNIUNII EUROPENE.....	166
5.1. Aspecte privind Politica Agricolă Comună.....	166
5.1.1. Repere ale politicii agricole comunitare.....	168
5.1.1.1. Instituțiile implicate în derularea P.A.C.....	171
5.1.1.2. Pilonul 1: Organizațiile comune de piață.....	172
5.1.1.3. Pilonul 2: Dezvoltarea rurală.....	177
5.1.1.4. Surse de finanțare pentru măsurile Politicii Agricole Comune.....	184
5.2. Reforma PAC și implicațiile ei asupra agriculturii și spațiului rural din noile state membre ale UE.....	188
5.2.1. Aspecte privind politicile de dezvoltare rurală în țările Uniunii Europene.....	189
5.2.2. Dezvoltarea turismului și agroturismului în câteva țări europene.....	194
5.3. Structuri și procese în turismul rural european.....	248
5.4. Concluzii.....	257

CAPITOLUL 6

STUDIU DE CAZ - TURISMUL RURAL ÎN JUDEȚUL BIHOR.....	261
6.1. Potențialul turistic al județului Bihor.....	261
6.1.1. <i>Prezentarea generală a județului</i>	261
6.1.2. <i>Clima județului și rețeaua hidrografică</i>	262
6.1.3. <i>Potențialul turistic natural al județului Bihor</i>	262
6.1.4. <i>Agricultura și creșterea animalelor</i>	265
6.1.5. <i>Tradițiile și meșteșugurile specifice zonei</i>	266
6.1.6. <i>Prezentarea atracțiilor turistice ale orașului Oradea (Varadinum, Nagyvarad, Grosswardein cuvinte care au aceeași semnificație - Oradea). Atracțiile</i>	268
6.2. Pensiunile turistice din județul Bihor.....	275
6.2.1. <i>Pensiunea Allegria</i>	275
6.2.2. <i>Pensiunea Maris</i>	277
6.2.3. <i>Pensiunea Turul</i>	278
6.2.4. <i>Pensiunea 4 Brazi</i>	280
6.2.5. <i>Pensiunea Zăvoi</i>	281
6.2.6. <i>Pensiunea Valea Izvorului</i>	282
6.2.7. <i>Pensiunea Illes</i>	283
6.3. Organizații cu atribuții în domeniul turismului rural în județul Bihor.....	284

CAPITOLUL 7

CONCLUZII ȘI PROPUNERI.....	287
------------------------------------	------------

BIBLIOGRAFIE

INTRODUCERE

Lucrarea are drept scop să prezinte, în cadrul dezvoltării complexe economice și sociale a Uniunii Europene, principalele preocupări a membrilor acesteia privind problema ruralității și strâns legată de aceasta necesitatea de a continua, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivelul fiecărei țări, promovarea dezvoltării turismului și agroturismului.

În cadrul problemei ruralității, promovarea dezvoltării turismului de către toți factorii implicați acolo unde desigur există condiții propice, constituie o alternativă viabilă ce contribuie la o dezvoltare durabilă a zonei în acest sens fiind analizate câteva țări cu tradiție în domeniul turismului rural și agroturismului.

Am considerat necesar prezentarea indicatorilor de evaluare a potențialului turistic natural și antropic, cunoașterea acestora permițând celor ce vor să demareze o activitate turistică, economică sau conexasă să evalueze în mod corect șansele de a reuși prin luarea unor decizii corecte.

În acest sens pentru o evaluare corectă a rezultatelor obținute, institutele abilitate în domeniu trebuie să utilizeze metode de cercetare diverse și adecvate pentru evaluarea corectă a rezultatelor dar și luarea unor decizii adecvate care să ducă la creșterea și dezvoltarea zonei.

Cercetarea pe care am efectuat-o a demonstrat că o bună cunoaștere a resurselor naturale și antropice și o exploatare adecvată a acestora conduce la dezvoltarea turismului și implicit la creșterea economică și a mărimii veniturilor. Se constată că exceptând potențialul turistic, natural și antropic ale zonei, resursele economice și umane antrenate în acest domeniu trebuie să fie de o bună calitate, iar formarea continuă este foarte importantă în creșterea calității serviciilor.

De asemenea, abordarea legăturii care există între turism și diversele categorii de impact este foarte importantă atât pentru dezvoltarea armonioasă a zonei cât și pentru dezvoltarea unui turism durabil care să țină cont de protejarea elementelor antropice și naturale, cât și de impactul pe care turismul îl poate avea asupra mediului înconjurător. Trebuie menționat faptul că un eventual impact negativ poate fi evitat numai printr-un management performant.

Analiza dezvoltării turismului și agroturismului în câteva țări europene (Germania, Italia, Spania, Belgia, Ungaria) demonstrează că o legislație coerentă, un management adecvat, utilizarea eficientă a patrimoniului rural, servicii de înaltă calitate, o coordonare eficientă la nivelul organizațiilor de resort, existența și încurajarea parteneriatelor public-

privat, o ofertă de servicii diversă și periodic îmbunătățită. folosirea patrimoniului rural existent. sunt tot atâtea argumente care au făcut ca aceste țări să obțină succese în domeniul turismului rural și agroturismului.

Studiul de caz privește județul Bihor, județ unde turismul rural și agroturismul a atras atenția multor iubitori de natură dornici să demareze o afacere în domeniu. Turismul rural cunoaște o dezvoltare ascendentă, în zonă numărul pensiunilor fiind în creștere. Succesul de care se bucură pensiunile situate în zona Băilor 1 Mai sau în zona Băilor Felix cu ofertele lor diverse și accesibile, dacă avem în vedere raportul calitate-preț-servicii ne demonstrează că și zonele de câmpie pot fi exploatate eficient, iar turismul rural poate cunoaște o reală dezvoltare.

În studiul efectuat am utilizat date furnizate de doamna Maria Tătar, președinta ANTREC Bihor, dar în același timp și proprietara Agenției Rustic Travel, o ferventă susținătoare a turismului rural autentic. În acest sens doresc să mulțumesc doamnelor Popa Carmen, Doina Man, Luminița Rob, Maria Blaga cât și domnilor Marinel Hotea, Fila Istvan, Illes Benedeck proprietarii pensiunilor prezentate în cadrul studiului de caz care mi-au dat posibilitatea culegerii datelor și care mi-au oferit informații din propria experiență.

Autoarea